Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Zaaknummer	Z-25-594824
Documentnummer	DOC-26-1256179
Naam commissielid	S. Heestermans
Fractie	VVD
Onderwerp	Commissievragen VVD Programmabegroting 2027
Datum waarop de vraag is gesteld	19 oktober 2026

Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur voorafgaand aan de commissievergadering.

Portefeuillehouder

Afdeling

1.	<u>Financiële positie</u> 1. Uit de begroting (p. 30-31) begrijpen wij dat het weerstandsvermogen minimaal € 7.358.000 zou moeten zijn. Volgens het beleid van onze gemeente zou dit 1,4 à 2 keer dit bedrag moeten zijn, dus maximaal € 14.716.000. Het weerstandsvermogen is echter € 27.382.000. Moeten wij hieruit concluderen dat wij met een overschot van € 12.666.000 te maken hebben? Zo ja, kunnen wij dit ook inzetten en op welke wijze?
antwoord	Het klopt dat volgens het beleid van onze gemeente het beschikbare weerstandsvermogen bij het uitgangspunt van de factor 2 € 14.716.000 beschikbaar moet zijn. Het klopt ook dat de omvang van de beschikbare weerstandscapaciteit € 12.666.000 hoger is. De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de omvang van de Algemene Reserve van € 26.798.000 en de Onbenutte belastingcapaciteit van € 584.000. Deze laatste is geen aanwezige dekking, maar een berekening wat aanvullend nog aan OZB kan worden geheven tot aan het niveau van het “redelijk peil”. Daarmee komt de hogere omvang van de beschikbare weerstandscapaciteit voor de omvang van de Algemene reserve uit op € 12.082.000. Dit bedrag is evenwel niet vrij beschikbaar. Zo wordt voorgesteld een gedeelte van dit “surplus” te gebruiken als structureel dekkingsmiddel voor het tekort van het saldo van de begroting 2027 (€ 1.134.000). Daarnaast is er op dit moment voor 2026 sprake van een negatief begrotingssaldo van € 2.218.000 (stand saldo voor Herfstnota 2026) en staat er in 2030 nog een onttrekking aan de Algemene reserve geraamd van € 1.385.000. Doel van de algemene reserve is opvangen van onverwachte en niet begrote kosten en ter overbrugging van tijdelijke begrotingstekorten (Nota Reserves en Voorzieningen 2024). Over de inzet van reserves gaat de raad. De inzet van reserves kan in basis alleen plaatsvinden ter dekking van incidentele lasten. Dit is anders in geval van inzet van het

	surplus van de algemene reserve ter dekking van een tekort in de begroting en ter dekking van structurele afschrijvingslasten (dus geen rentelasten). Hierbij is de gemeente gebonden aan de regels van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten).
2.	<u>Sociaal domein en jeugdzorg</u> Graag ontvangen wij een overzicht van de uitgaven voor het sociaal domein over 2023, 2024 en 2025 en de prognoses voor 2026 en 2027, zodat wij de ontwikkeling kunnen volgen.
Antwoord	Deze overzichten zijn te vinden in de jaarrekeningen en begroting onder de betreffende taakvelden Jeugd. In de begroting 2027 is dat op pagina 98, taakveld 6.751 – 6.763.
3.	Waarop is de verhoging van het risico jeugdhulp van € 2 naar € 3,5 miljoen gebaseerd?
Antwoord	Dat is gebaseerd op de uitkomst van de jaarrekening 2025 en de prognose van de ontwikkeling van de jeugdhulpkosten in de begroting 2027.
4.	Welke mogelijkheden ziet het college om de uitgaven voor jeugdzorg de komende jaren te verminderen? Waar kunnen wij zelf aan de knoppen draaien?
Antwoord	Het college sluit zich aan bij het (landelijke) uitgangspunt dat preventie een middel is om de stijging van de jeugdhulpkosten te beheersen. We volgen daarbij de aanpak en maatregelen uit de Hervormingsagenda Jeugd. De afgelopen vier jaar hebben we daar nog niet voldoende stappen in gezet. Daar gaan we de komende periode nadrukkelijker op inzetten. Daarbij wachten we met veel interesse de voortgangsrapportage af van de deskundigencommissie Van Ark, die verschijnt in Q1 2027. Meer concreet kunnen we een aantal knoppen benoemen waar we aan kunnen draaien, ofwel onderdelen waar we op in gaan zetten: • Bewegen naar het voorveld, inzetten van voorliggende voorzieningen • Zelf jeugdhulp verlenen • Toegankelijke zorg en ondersteuning dichtbij, inzet wijkteams • Samenwerking met externe verwijzers (huisartsen, gecertificeerde instellingen) en andere partners zoals het onderwijs • Realiseren verblijfsplekken door middel van een kleinschalige woonvoorziening • Gezinsgerichte (en 0-100) benadering.

5.	Afvalstoffenheffing Als gevolg van de stijgende kosten bij HVC wordt een verhoging van de afvalstoffenheffing voor inwoners verwacht. Met welk percentage stijgt het vaste tarief en met welk percentage stijgt het variabele tarief?
Antwoord	Het vaste tarief stijgt in 2027 met 5.5%. Het variabele tarief daalt met 2,8% voor minicontainers en daalt met 2.6% voor zakken restafval.
6.	Grafrechten (p. 26) In de begroting wordt uitgegaan van een kostendekkendheid van circa 55% voor de grafrechten. Het streven is om gemeentelijke heffingen op termijn kostendekkend te maken. In welk jaar verwacht het college dat de grafrechten volledig kostendekkend zijn? Acht het college het huidige kostendekkendheidspercentage van 55% acceptabel? Zo ja, waarom?
Antwoord	Voor de grafrechten speelt naast kostendekkendheid ook de maatschappelijke en financiële toegankelijkheid een belangrijke rol. Volledige kostendekkendheid zou leiden tot een aanzienlijke stijging van de tarieven, waardoor begraven voor een deel van onze inwoners minder betaalbaar wordt. Daarom wordt vooralsnog uitgegaan van een kostendekkendheidspercentage van 55%, vergelijkbaar met voorgaande jaren. Hiermee wordt een balans gevonden tussen kostendekkendheid en betaalbaarheid. Om deze reden kan er geen jaartal genoemd worden waarop de grafrechten volledig kostendekkend zijn; eventuele verdere verhogingen worden afgewogen tegen de maatschappelijke gevolgen en zijn afhankelijk van toekomstige bestuurlijke keuzes van raad en college.
7.	Verbonden partijen Sportbedrijf (p. 76) De accountant heeft over het boekjaar 2025 geen oordeel gegeven over de jaarrekening van het Sportbedrijf. Daarbij zijn onder meer tekortkomingen geconstateerd op het gebied van functiescheiding, de bevoegdheden van locatiebeheerders en het contante geldverkeer. Zijn deze tekortkomingen inmiddels verholpen en welke maatregelen zijn hiervoor getroffen? Hoe verhouden de financiële resultaten over 2025 zich tot de oorspronkelijke begroting die bij de oprichting van het Sportbedrijf is opgesteld?
Antwoord	Het college wil benadrukken dat er door de accountant geen enkele onvolkomenheid in de administratie van het Sportbedrijf is geconstateerd over 2025. De accountant heeft in 2025 diverse aanbevelingen gedaan aan het Sportbedrijf om stappen te zetten naar een goedgekeurde controleverklaring, wat past in de fase waarin het Sportbedrijf zich bevindt. Sinds 1 januari 2026 is het niet langer mogelijk om contant te betalen in de accommodaties die vallen onder het Sportbedrijf. Daarnaast is met ingang van

	dezelfde datum een nieuwe opzet gekomen voor betalingsbevoegdheden voor bestuurders en manager. De locatiebeheerders hebben geen ruime bevoegdheden, maar hebben eventueel wel de mogelijkheid om meer bevoegdheid te nemen. Dit kan, bijvoorbeeld, betekenen dat een locatiebeheerder de zaalruimte voor eigen gewin kan verhuren, waar deze normaal gesproken leeg zou zijn. Er zijn verschillende maatregelen om dit risico te beperken/uit te sluiten, maar die zijn wel vergaand: camera's ophangen in alle ruimtes, toegangscontrole met tags etc. Als een eerste stap voert het Sportbedrijf dit jaar iedere maand steekproefsgewijs controles uit om te controleren of een zaalruimte ook daadwerkelijk leeg staat. De accountant doet dit ook twee keer per jaar. Het college evalueert in 2027 samen met het Sportbedrijf en de accountant deze stappen, om te kijken of een goedgekeurde controleverklaring überhaupt mogelijk is. Het financiële resultaat over 2025 laat een positief saldo zien van ruim €1.000. Dat sluit aan bij het uitgangspunt bij de oprichting van het Sportbedrijf, dat het voor de gemeentelijke begroting een budgetneutrale operatie moest zijn.
8.	<u>Projecten en ruimte</u> <u>Parallelweg N240 (p. 104 en 106)</u> Onder 3.1 Economische zaken is voor 2028 een incidentele bijdrage van € 519.000 geraamd voor het doortrekken van de parallelweg langs de N240 (Markerwaardweg). Wij hebben begrepen dat dit plan geen doorgang meer vindt en dat de provincie een alternatieve oplossing voor de verkeersveiligheid onderzoekt, namelijk de aanleg van een middenberm. Wat betekent deze ontwikkeling voor de betreffende begrotingspost? Kan de geraamde bijdrage van € 519.000 komen te vervallen, of is dit bedrag nodig voor de alternatieve oplossing? Indien de middelen hiervoor nodig blijven, kan het college onderbouwen of de kosten van deze oplossing daadwerkelijk vergelijkbaar zijn met het oorspronkelijke plan?
Antwoord	Op dit moment is nog onvoldoende duidelijk welke oplossing uiteindelijk wordt gekozen, wat de daarmee gemoeide kosten zijn en in welke mate een gemeentelijke bijdrage wordt gevraagd. Daarom kan op dit moment niet worden vastgesteld of de in de begroting opgenomen bijdrage van € 519.000 geheel of gedeeltelijk kan vervallen. Evenmin kan worden beoordeeld of de kosten van een eventuele alternatieve oplossing vergelijkbaar zijn met die van het oorspronkelijke plan. Zodra hierover meer duidelijkheid bestaat, zal het college de raad informeren en zo nodig een voorstel doen voor aanpassing van de begrotingspost.
9.	<u>De Tegel</u> Voor De Tegel wordt een positief financieel resultaat van € 600.000 begroot. Is het college bereid om te onderzoeken of een hogere opbrengst kan worden

	gerealiseerd door de grond, binnen duidelijke kaders die aansluiten bij de gemeentelijke woonvisie, aan de hoogste bieder te verkopen? Zo nee, waarom niet?
Antwoord	De gemeenteraad heeft in november 2025 de kaders vastgesteld met de kaderstellende notitie. Momenteel wordt gewerkt aan een stedenbouwkundig plan om vervolgens het Omgevingsplan te kunnen wijzigen en de grond daarna te verkopen. De opbrengsten van grond liggen doorgaans hoger als de zekerheid van de planontwikkeling verder gevorderd is. Op dit moment wordt dan ook geen onderzoek gedaan om de grond momenteel al te verkopen.
10.	Bloesemgaerde-Noord In 2019 zijn voor de ontwikkeling van Bloesemgaerde-Noord kaders vastgesteld voor de realisatie van 50 woningen, bestaande uit 25% sociale huur, 25% goedkope koop en 50% middeldure en dure koop. De woningbouwprogrammering is inmiddels gewijzigd naar 14 sociale huurwoningen, 8 middeldure huurwoningen en 28 grondgebonden woningen. In hoeverre wordt binnen het huidige plan nog voorzien in goedkope koopwoningen en om hoeveel woningen gaat het concreet? Ziet het college nog meer mogelijkheden om betaalbare koopwoningen te realiseren?
Antwoord	Goedkope koopwoningen zitten niet in de huidige planopzet. Dit zou alleen nog mogelijk zijn als er een nieuwe Omgevingsplanprocedure gevoerd wordt voor de 28 koopwoningen wat zal leiden tot aanzienlijke vertraging. De grond voor de huurwoningen is reeds geleverd. Van de 28 koopwoningen zullen er 7 in het betaalbare segment gerealiseerd worden.
11.	Dorpshuis Abbekerk Is de benodigde vergunning voor de tijdelijke huisvesting bij dorpshuis Abbekerk tijdig aangevraagd en verleend? Zo nee, waarom niet en welke gevolgen heeft dit gehad voor de planning en uitvoering van de tijdelijke huisvesting?
Antwoord	De benodigde vergunningen zijn op tijd aangevraagd, echter niet volledig. Door de complexiteit van de onderzoeken die noodzakelijk waren voor de vergunningverlening, liep de vergunning vertraging op. Daarnaast is in de verdere uitwerking gebleken dat aanvullende maatregelen nodig waren om de tijdelijke huisvesting te realiseren. Hierdoor namen zowel de financiële als vergunning technische risico's toe. De vergunningen zijn niet de primaire oorzaak van de vertraging. In het voorjaar 2026 bleek dat de huisvesting significant duurder uitpakte dan gepland. Hiervoor zijn middelen bij de gemeenteraad gevraagd en toegekend begin juli 2026. Pas toen kon het project verder doorgezet te worden. Tussentijds is bij de herbeoordeling van het

	project vastgesteld dat de oorspronkelijk voorziene tijdelijke huisvesting zelfs niet meer binnen het extra beschikbare budget gerealiseerd kon worden. Daarbij speelden onder meer de benodigde installaties, het hergebruik van onderdelen en de gekozen bouwkundige constructie een rol. Als gevolg hiervan is besloten het tijdelijke dorpshuis niet volledig af te bouwen. Het huidige dorpshuis blijft daardoor langer in gebruik. De planning is aangepast naar een start van de sloop in maart 2028 en een oplevering van de nieuwbouw in de zomer van 2029.